

Nieuwe kuitbehandeling revolutionair

door Wayne Dieleman

URK - De Urker palingkweker Dolf Gnodde heeft een nieuwe methode ontwikkelt om zonder al te veel werk vers viskuit geschikt te maken voor het voeren van glasaal. Na een jaar van proefnemingen wordt dit nieuwe produkt nu op de markt gebracht. In de palingteelt, en dan met name bij de opkweek van glasaal wordt al lange tijd kuit gebruikt, maar het gebruik van dit nieuwe produkt is aanzienlijk minder arbeidsintensief en werkt kostenbesparend. Ook is de kwaliteit van het kuit verbeterd. Met de intrede van dit nieuwe produkt denkt Gnodde een belangrijke schakel in de palingteelt te hebben verbeterd.

Nadat de glasaaltjes (het jonge stadium van paling) voor de kust van Frankrijk door vissers gevangen zijn, worden deze in tempex dozen van twee kilogram verpakt. Daarna worden deze, of met de auto, of met het vliegtuig naar Nederland vervoert. Wanneer de glasaal in de palingkwekerij komt, gaan ze gedurende drie weken in het quarantainesysteem. Dit is een systeem dat gescheiden is van de eigenlijke palingkwekerij, en wordt gebruikt om te voorkomen dat eventuele ziektes die in de glasaal aanwezige kunnen zijn overslaan op andere palingen. Na deze drie weken komen de glasaaltjes in de kweekbakken. Nu is het zaak om de piepleine palingjes zo snel mogelijk aan het vreten te krijgen. Hiervoor wordt viskuit gebruikt. Dit gebeurt om verschillende redenen. De glasaaltjes nemen sneller het granulaatdroogvoer (hele kleine voerkorreltjes) op wanneer er met kuit gevoerd wordt. Dit is noodzakelijk voor de snelle groei. Ook vindt er minder veel minder sterfte onder de palingjes plaats dan wanneer ze meteen droogvoer moeten eten.

Kennis.

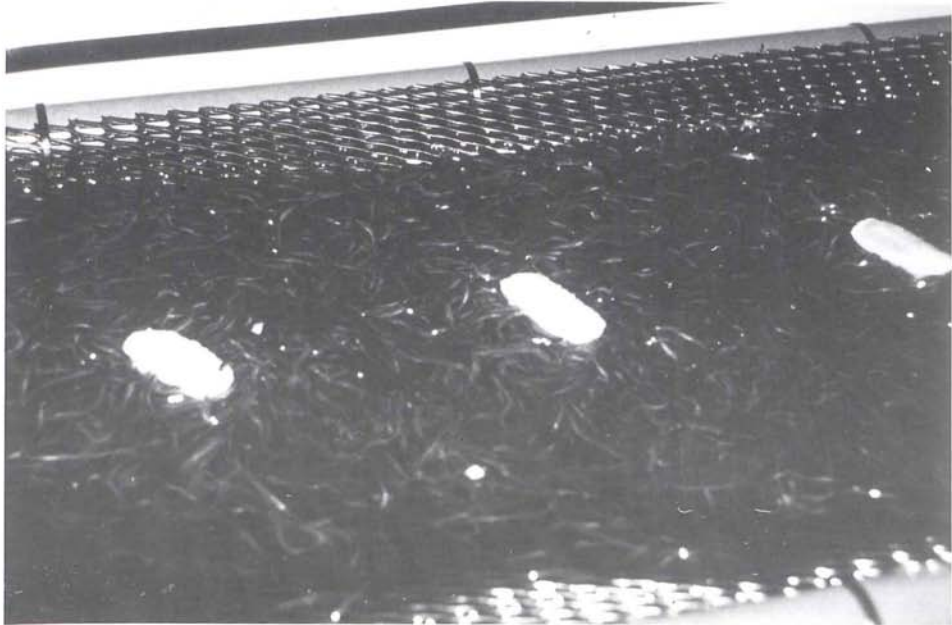
"Vaak wordt er te weinig aandacht besteed aan het kuit dat gebruikt wordt", vertelt Gnodde. Voordat Gnodde begon met palingkweken heeft hij enkele jaren in de visverwerkende industrie gewerkt. Zodoende

wist hij dat er veel kuit werd gebruikt in de palingteelt. Ook kent veel visverwerkende bedrijven en weet hij zodoende waar het beste kuit te halen valt. Hij is van mening dat de palingkweker onvoldoende weet van de voors en tegens van het viskuit. "Met name het soort kuit dat gebruikt wordt, de herkomst van het kuit en de versheid ervan zijn zaken die veelal onvoldoende belicht worden", zo vertelt Gnodde.

Over het algemeen worden drie soorten viskuit door de handel aangeboden, te weten, haringkuit, scholkuit en kabeljauwkuit. Het afgelopen jaar heeft Dolf verschillende proeven

Het kuit wordt in 1 kilo-dosjes gevoren.

De acceptatie van het kuit is uitstekend.

met kuit genomen op de palingkwekerij "Het Anker b.v." bij Zaltbommel. Het kuit werd aangeboden aan aaltjes die minder dan een halve gram wogen. De proef duurde totdat er voor de eerste keer gesorteerd werd. Afhankelijk van de groeisnelheid duurt dit 6 tot 10 weken. Voor deze proef gebruikte Gnodde kuit van schol; kabeljauw; rode poon en wijting. Opvallend is dat er geen voerproeven met haringkuit werden genomen, een kuit dat gedurende een vrij lang seizoen volop aanwezig is. Dit omdat haringkuit vaak onvoldoende van kwaliteit is. Tijdens de proeven werd er op twee zaken gelet. Ten eerste de gretigheid waarmee de glasaaltjes het kuit opnamen en ten tweede de arbeid die de palingkweker voor en na het voeren aan het kuit moet besteden. Het verwijderen van de lege kuit-velltejes uit de bassins vergt veel tijd.

Als de twee beste kwaliteiten kwamen schol- en kabeljauwkuit uit de bus. Scholkuit is relatief goedkoop (fl. 3,- tot 4,- per kilogram) maar

de verwerking ervan is behoorlijk arbeidsintensief omdat de scholeieren veel vaster in het omliggende weefsel zitten. Kabeljauwkuit is duurder maar de kabeljauweieren zitten vrij los in zogenaamde "broeken" met een gewicht van 1 tot wel 2,5 kilo. Om deze broeken zit een vel. Hierdoor ligt het totale eigewicht zonder vel bij kabeljauw veel hoger dan bij schol. Met behulp van een procédé, wat overigens geheim is kan Dolf Gnodde nu kuit aanbieden waar nog weinig arbeid aan besteed hoeft te worden omdat hij een schoon produkt kan leveren. Dit produkt wordt diepgevroren in bakjes van 1 kilo op de markt gebracht.

Seizoen.

Er zit echter een nadeel aan het vissekuit, de aanvoer van vers kuit is sterk seizoensgebonden. De beste maanden hiervoor zijn januari en februari. Na februari begint het kuit te "lopen", het wordt dan waterig en is niet meer geschikt voor verwerking tot voer. Een kweker zal dus

voor deze tijd een nauwkeurige schatting moeten maken van wat hij voor het komende teeltseizoen denkt nodig te hebben. Vaak wordt er door diverse Nederlandse handelaren goedkoop kuit uit met name IJsland aangeboden. Dit kuit blijkt echter in vele gevallen overjarig kuit te zijn, waardoor bepaalde bestanddelen van de eiwitten, als gevolg van het lange bewaren in de vriezer, worden gedenatureerd. Dit wil zeggen dat bepaalde eiwitten die in het kuit zitten en nodig zijn voor de groei van de paling, worden afgebroken. Daarnaast vriest na lang bewaren de "eischaal" kapot, waardoor er meer vervuiling in de bakken en de zuiveringsfilters ontstaat.

Een standpunt van de heer Gnodde is dan ook om het kuit niet langer dan 1 jaar te bewaren. Daarnaast speelt een rol dat het produkt goed moet worden afgesloten omdat het anders kan droogvriezen. "Ook dit benadeelt de kwaliteit", aldus Gnodde. Tot slot vertelt Dolf dat zij het kuit dat voor de eigen kwekerij bestemd is, mengen met een voer uit Noorwegen, genaamd Skretting. Skretting is een korrelvoer dat veel gebruikt bij de kweek van jonge zalmpjes en paling. Het mengen wordt gedaan om een goede overgang van kuit naar droogvoer te creëren. Hierdoor nemen de glasaaltjes het droogvoer gemakkelijker op. De glasaaltjes zijn in de natuur nooit gewend om droog voer te eten. Vroeger gingen dan ook veel glasaaltjes dood gedurende hun eerste tijd in de kwekerij.

Bij genoeg vraag kan het met Skretting gemengde kuit ook aan andere palingkwekerijen geleverd worden. Met deze nieuwe kennis over het kuit en dit nieuwe produkt denkt Dolf Gnodde een van de belangrijkste schakels in het palingkweken te hebben opgevuld.

Voor meer informatie:

Eerste Urker palingkwekerij
dhr. D. Gnodde
tel.: 05277-2969

Cursus PALINGTEELT

Kosten: f.500,-
Cursusduur
60 uur (zaterdagen)
naast excursies.

Oriëntatie- cursus VISTEELT

Gericht op meerval,
forel, tilapia en karper.
Kosten : f.400,-

Resp. in het najaar en
in het aanstaande voorjaar
aan het Agrarisch
Opleidingscentrum (AOC)
te Houten.

Eventuele inlichtingen
J. Scheerboom
Telefoon: 03403-77024